

Vergaderjaar 2016–2017

29 754

Terrorismebestrijding

Nr. 397

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 oktober 2016

Op 6 oktober jl. berichtten diverse media, waaronder Le Monde en de Volkskrant, dat Schiphol mogelijk doelwit was van een terroristische aanslag. Twee ISIS-aanhangers zouden op 13 november 2015, de dag van de aanslagen in Parijs, naar Amsterdam zijn gereisd. De berichtgeving noemt ook een laptop behorend tot de groep die de aanslag pleegde waarop een map met de naam «13 novembre» zou hebben gestaan, waartoe vijf bestanden behoorden, waarvan één met de naam «Schiphol».

Naar aanleiding van deze berichtgeving heeft uw Kamer bij regeling van werkzaamheden d.d. 6 oktober 2016 verzocht om een reactie (Handelingen II 2016/17, nr. 9, Regeling van werkzaamheden). Mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, informeer ik u als volgt.

De bestrijding van terrorisme wordt in Nederland vormgegeven door nauwe en intensieve samenwerking tussen opsporings- en inlichtingen- en veiligheidsdiensten, ieder binnen het eigen wettelijk kader en de eigen rollen en verantwoordelijkheden. Ten aanzien van de in de berichtgeving genoemde casussen is sprake van lopende strafrechtelijke onderzoeken die kunnen resulteren in vervolging en berechting. Ik moet daarom – zoals gebruikelijk – terughoudend zijn in mijn beantwoording over de concrete casussen. Ook over onderzoeken en de informatiepositie van de AIVD kunnen in het openbaar geen uitspraken worden gedaan. Terrorismebestrijding heeft de hoogste prioriteit bij zowel de opsporings- als de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en iedere aanwijzing van een potentiële jihadistische dreiging wordt nauwkeurig onderzocht.

De in de media geschetste casussen, waarvan één ziet op een bestand op een laptop en de ander op een mogelijke reis naar Nederland van twee verdachten die momenteel in België in hechtenis zitten, zijn bekend.

Laptop

In het onderzoek volgend op de aanslagen in Parijs op 13 november 2015 en in Brussel op 22 maart 2016 hebben de Belgische autoriteiten een laptop inbeslaggenomen waarop een bestand genaamd «groupe Schiphol» is aangetroffen.

De Belgische autoriteiten hebben de Nederlandse politie op 24 maart 2016 van een kopie van het bestand voorzien. De politie is direct een onderzoek gestart naar deze kopie en heeft onmiddellijk relevante Nederlandse partijen uit het veiligheidsnetwerk ingelicht. Vervolgens is de politie onder gezag van het Openbaar Ministerie (OM) op 25 maart jl. een strafrechtelijk onderzoek gestart naar de kopie van het bestand. In dit kader is de kopie voor nader onderzoek met het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) gedeeld. Dit strafrechtelijk onderzoek loopt nog.

Mogelijke busreis

De Nederlandse politie heeft op 29 april 2016 een bericht van de Belgische autoriteiten ontvangen waarin staat dat uit strafrechtelijk onderzoek is gebleken dat twee verdachten mogelijk op 13 november 2015 op station Brussel-Noord op de bus van Eurolines in de richting van Amsterdam zijn gestapt, gebruik makend van tickets gekocht met valse identiteiten. Naar aanleiding hiervan heeft de politie de ontvangen informatie geverifieerd, gelegd naast de informatie in de eigen systemen en gedeeld met de AIVD. Er zijn vooralsnog geen aanknopingspunten gevonden voor eigenstandig strafrechtelijk onderzoek parallel aan het lopende strafrechtelijk onderzoek in België. Vanzelfsprekend informeren de Nederlandse politie en het OM actief naar ontwikkelingen in de lopende onderzoeken en mogelijke aanknopingspunten voor onderzoek in Nederland.

Maatregelen en informatie-uitwisseling

Het dreigingsniveau in Nederland is sinds maart 2013 «substantieel». Dat houdt in dat de kans op een aanslag in Nederland reëel is. Het is derhalve voorstelbaar dat zich op enig moment (potentiële) terroristen op Nederlands grondgebied bevinden. De in maart en april 2016 verkregen informatie past in dit dreigingsbeeld en is door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) betrokken bij de beoordeling van het beveiligingsniveau voor Schiphol. De NCTV heeft de aard en inhoud van de informatie in overleg met relevante partners gewogen in relatie tot de al genomen maatregelen – die voortvloeien uit het bestaande dreigingsniveau – en niet tot aanvullende maatregelen geadviseerd.

Vanwege de verhoogde dreiging is de afgelopen jaren volop ingezet op het bestrijden van terrorisme en het beschermen van de veiligheid van burgers. Hierover wordt uw Kamer periodiek, bijvoorbeeld aan de hand van voortgangsrapportages, geïnformeerd. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de opsporingsdiensten en ook de partners in de lokale casusoverleggen doen er alles aan om potentiële uitreizigers, terugkeerders en andere personen die mogelijk bij terroristische activiteiten betrokken zijn, tijdig te signaleren en het gevaar dat van hen uitgaat zoveel als mogelijk te beperken. Op basis van een risico-inschatting wordt per geval bepaald welke inlichtingenmatige, bestuursrechtelijke, strafrechtelijke of andersoortige maatregelen worden getroffen. Hieronder vallen ook maatregelen die beogen te voorkomen dat (mogelijke) terroristen ons land binnenkomen en/of het land verlaten.

De dreiging van terrorisme is grensoverschrijdend. Internationale samenwerking en versterking van de informatie-uitwisseling blijft

essentieel voor het detecteren en tegengaan van terroristische reisbewegingen, zowel Nederland in als uit. Gedurende het Nederlandse voorzitterschap van de EU zijn belangrijke stappen gezet in deze samenwerking dat heeft geresulteerd in een Routekaart over het uitwisselen en gebruiken van informatie. De Europese instanties en de lidstaten zijn voortvarend met de implementatie van de Routekaart aan de slag gegaan. Ook in andere internationale verbanden wordt aandacht besteed aan dit thema, bijvoorbeeld in de Counter Terrorism Group (CTG), een samenwerkingsverband van Europese veiligheidsdiensten, en bilateraal met onder andere de Verenigde Staten, Turkije en de ons omringende landen.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur